

Příloha 1

Rozhovor - Alfons

A: Ahoj.

L: Ahoj, Alfonsi. Chtěla bych se zeptat, jakých školních akcí se účastníš?

A: Hele, tak u nás ve škole, co pořádám já, respektive, co mám na starosti, že to musím zorganizovat, domluvit, tak čeho se účastní rodiče i děti, tak jsou tripartity. Ty bejvaj dvakrát do roka, vždycky ve čtvrtletí. Pak máme vánoční trhy, to vždycky bývá čtvrtek před prázdninama vánočníma, pak já si dělám sám se třídou společné čtení příběhu, to znamená, že děti během roku ideálně napíší nějaký příběh, a pak si to předčítáme spolu s rodičema. Občas děláme den mazlíčků, ale to není pravidelný. To je jednou za čas, že uděláme podle nálady a i podle toho, jak se sejde třída, jestli o to mají zájem a tak dál. Tak se udělá den mazlíčků, že děti přinesou mazlíčky do školy a většinou s nima třeba přijdou i rodiče o tom něco říct. A pak občas s rodičema svých dětí děláme na konci roku něco, co by se dalo pojmenovat jako piknik. Ale je to spíš jenom jako takový přátelský setkání s tím, že vezmeme nějaký pití a spíš sedneme někde na lavičku. Nebo třeba v lese, když jsou ty přístřešky. A to je asi všechno, co je jako z mojí moje organizace.

L: Tak mohl by ses o jednotlivých těch akcích rozprávět, popsat nějaký konkrétní zkušenosti, pozitivní, negativní, případně nějaký úskalí při organizaci?

A: Jo, tak první jsem říkal tripartity. To mi přijde super, že třídní schůzky mi přijdou takový dost neosobní. Přijde mi to určitě fajn na začátku, na konci školního roku. Nebo před nějakějma výjezdama, kdy je hodně společných informací a vlastně není potřeba, aby se mluvilo s jednotlivějma lidma, furt se jim to opakovalo, takže jako informační schůzky takový obecný mi to přijde super. Ale ty tripartity mi přijde fajn, že se to dá vzít víc do hloubky, dá se probrat jednotlivý děti, na což není čas při normálních třídních schůzkách. Ale na druhou stranu i tak si myslím, že je to možná málo, pokud opravdu potřebuje člověk něco řešit, tak jednou v tom stejně není dost se teďkon sejít například v říjnu nebo v listopadu, a pak se vidět až v březnu mi přijde, že je hroznej odstup. Takže já stejně dělám, že s lidma, se kterejma potřebuju něco řešit urgentněji nebo třeba potřebujeme sledovat zlepšení dětí, posun dětí nebo něco nebo chování nebo cokoliv, tak ještě měsíc před tripartitama, před triádama, si s nima

domluví schůzku. Ta funguje k nějakému nastavení pravidel, nastavení nějaký spolupráce, aby na těch tripartitách jsme to mohli pak vyhodnotit a říct, jestli to mělo smysl nebo nemělo smysl. Protože když jsem to dělal minulý rok jenom ty dvě tripartity ve čtvrtletí, tak na prvních tripartitách jsme se něco domluvili, do druhých tripartit jsme to v podstatě zapoměli a to půlroční sledování, když jsme chtěli třeba sledovat zlepšení učení nebo chování, tak je příliš dlouhá doba.

L: Zeptám se k těm tripartitám, respektive vy tomu říkáte triády, děláš to úplně jako dobrovolně nebo je to od vedení nařízený případně doporučený?

A: Jo, je to nařízený nebo bere se to jako automatický. Je to různý na prvním a druhým stupni. Na prvním stupni je to tak, že máme určený týden, kdy si ty tripartity máme uspořádat. Většinou prostě vypíšeme od pondělí do pátku, uděláme google tabulku, kterou pošleme rodičům, a oni se od pondělí do pátku zapisují na časy, kdy přijdou. Většinou je to tak na půl hodinky, ale zabere to v podstatě celý ten týden. A na druhým stupni, místo té tripartity, tak mají informační odpoledne. To znamená, že učitelé jsou v kabinetech a ti rodiče, co něco potřebují, tak za nimi chodí se doptávat. Případně v rámci tadyctoho termínu na vyžádání si pak můžou něco domluvit učitelé. Ale už je to víc jako na dobrovolnosti, na tom jestli ty rodiče chtějí. Kdežto na tom prvním stupni je to víc takový běžný, že přijde v podstatě většina rodičů. S tím že i já píšu, nebo my na prvním stupni píšeme rodičům, že je to dobrovolný. Že pokud nic nechtějí řešit, tak nemusí chodit. S tím, že pokud my bychom je tam chtěli a chtěli s nima něco řešit, tak jim pošleme e-mail, kde je k tomu vyzveme.

L: Zeptám se jenom, kolik rodičů zhruba z kolikati ti tam přijde?

A: Hrozně záleží na třídě. U mojí minulý třídy mi chodilo třeba dvacet rodičů nebo dvacet skupinek z třiceti přibližně. A taky záleží třeba, jestli je konec roku, začátek školního roku. Na začátku školního roku s novým učitelem se spíš ty rodiče chodí kouknout na toho učitele. Jak vypadá, co si myslí. Takže to je vždycky spousta. Minulej rok na konci školního roku, kdy vlastně už není nic potřeba řešit, tak přišlo třeba jenom šest lidí, u kterých jsem si to fakt vyžádal. Že jsme právě vyhodnocovali nějakou věc, co jsme sledovali s těma dětma. Ale to jsem ani nikoho nenutil, protože já jsem to nepotřeboval plus jsme potom ještě měli nějaký ten piknik, takže jsme se s nima stejně viděli. Takže ani jako jsme neměli žádnou potřebu se rozloučit nebo tak.

L: Jo, jenom pro uvedení do kontextu... Ty jsi měl loni pátáky.

A: Jo.

L: Takže proto už nepřišlo, protože už měli po přijímačkách. Předpokládám.

A: Jo, jo. Anebo prostě už jsme se jako spolu neplánovali učit ani tak a nějaký informace základní buďto už věděli nebo jsme si řekli na tom pikniku, co je zajímavé navíc.

L: Děkuju. Tak jestli tě k tripartitám nic nenapadá, tak se můžeme vrhnout na vánoční trhy? Jak to probíhá u vás na škole, kdo to organizuje, jak to máte rozdělený třeba mezi sebou, jak to probíhá a tak.

A: Jo tak vánoční trhy... Máme takovou výhodu, že součástí školy je i jedna paní, zástupkyně pro dům dětí a mládeže, který funguje poblíž školy, takže i ty vánoční trhy i pár dalších akcí spolupořádá vlastně ten dům dětí a mládeže, kde se půjčují nějaký vybavení asi nebo věci, ale především to pořádá škola a vedení spolu s rodičovským spolkem. Máme tam k dispozici stánky, funguje to tak, že dostaneme tabulku se stánkami a kdo má zájem, tak se svojí třídou se tam může zapsat. Všechno ostatní už je na třídách, takže třeba že si sami vymyslíme, co chceme prodávat, co si vyrobíme, za kolik to budeme prodávat a tak dál. Občas, ale záleží jaký rok, tak je k tomu třeba nějaký miniaturní doprovodný program, že třeba na začátku je slovo ředitele nebo nějaký zahájení. Děti, třeba čtvrtáci, pátáci, dělají, že zazpívají na začátku tři, čtyři koledy jako zahájení těch vánočních trhů. A to je vlastně asi všechno.

L: A ty sis tam teďka prošel dva roky se svojí třídou, kterou si měl ve čtvrté a v páté třídě, tak bych se chtěla zeptat, jak to pojala tvoje třída?

A: No, ve čtvrté třídě to bylo docela náročný ještě. Ať už se jedná o tom... Jako pojali to všichni dobře, ale furt v té čtvrté třídě, možná protože jsem tomu nedával takovou důležitost a sám jsem vlastně, protože jsem na škole začínal, tak jsem vlastně nevěděl, jak moc to mám řešit a tak dál. Tak byl docela průšvih, že jak jsme to řešili na poslední chvíli, tak děti vůbec jako netušili nic o finanční gramotnosti, takže chtěli prodávat věci za příliš vysokou cenu například, takže prostě... My jsme tomu ve třídě říkali sranec za ranec.

L: Jako fakt?

A: Teda jenom s učitelem, no.

L: Přišlo mi to trochu divný.

A: Ale... No, ale tak tam bylo blbý, že jako jsme se zarazili na tom, že na to děti nebyly připravený a vlastně že neměli vůbec odhad, tak to v tý pátý třídě už pak bylo lepší. Měli jsme nějaký služby, kdo se tam staral o ten stánek, kdo prodával, vracel peníze, kdo co měl za úkol třeba doma upíct a tak dál.

L: A tak to se doptám, to mě zajímá, ten váš sranec za ranec. Jako reflektovali jste potom s dětma, případně i s rodičema nějak tadytu akci? Nebo i možná co jste tam prodávali za výrobky a tak?

A: Zpětně tolik ne, ale už předtím, že vlastně jsem počítal tím, že to nezabere tolik hodin, ale právě nebyla to jako zpětná reflexe, ale už jako předem, jako kolik co stojí, za kolik oni si kupují věci a jestli by si koupili prostě vystřiženou vložku z papíru za padesát korun a tak dále. Ale jinak to byly nějaký vlastně ty přehodnocené věci, co byly hodně, tak byly převážně nějaký skládačky nebo výrobky z papíru. Že i když byly pěkný, tak prostě děti měly pocit, že prostě musí být největší byznysmeni a za čím víc to prodaj, tak tím skvělejší a nedokázaly si připustit, že to nikdo nebude chtít koupit.

L: A mělo to potom ještě nějaký ohlasy nebo dozvuky ta akce? Nebo to prostě spíš bylo takový, jakože v tobě to zůstalo, jako takový prostě jako nepovedená akce.

A: Ne, ja si myslím... Ne, ani ne nepovedená akce. Já si myslím, že dozvuky to možná nemá tím, jak na tý škole je to jako standartní. Že to nikdo nebere jako nějaká extra akce, supr, musíme si o tom povídat. Jako na nějakých hodinách se to zmíní, pak se řeší, kolik se vydělalo, za co se vydělalo, co se nejvíc prodalo. Pak na konci roku ty peníze za něco utratíme, takže třeba koupili jsme, měli jsme přespávání s dětma a koupili jsme tam pizzu. Takže jakoby nějak se k tomu vracíme, ale není to žádná supr čupr akce. Takže... Takže nějak extrémně jsme to neřešili.

L: A v pátý třídě ty trhy potom probíhaly jak?

A: Úplně stejně.

L: Zase sranec za ranec.

A: Ne. Jako už to bylo, jako už bylo vidět, že toho dokážeme víc vytvořit. Že už to nebylo... Samozřejmě skládačky z papíru tam byly taky, ale už tam bylo víc, že třeba někdo něco upekla nebo už se vyrobilo něco pokročilejšího, že někdo rozřezal korek nožem, vytvořily se z toho podtácky, takže už to vyžadovalo větší péči než složit papír.

L: A kupují si ty děti svoje vlastní výrobky?

A: Nekupují.

L: Koupil si to i někdo jinej.

A: Někdo jinej jo. Docela jo, asi no.

L: Tak to dělaj asi jenom moje děti.

A: Ze soucitu.

L: Dobře.

A: Jídlo si kupovali svoje. Že když jsme měli třeba nějakou buchtu nebo nějakou perníček, tak to si občas koupil někdo i jako z vlastních dětí, ale jinak ne. A ono je tam spousta stánků, ono je tam třeba třicet stánků, takže si tam většinou člověk vybere. Plus devátáci mají velkej společnej stánek s občerstvením. Takže tam mají vždycky nějakou nealko punč nebo grog, nějaký limonády a pak různé palačinky – slané, sladké. Takže tam je všeho dost, že si člověk vybere.

L: A jenom tedy ještě organizačně... Říkal jsi, že to probíhá ve čtvrtek, před Vánocema, poslední a čas – rozpětí...?

A: Nevím, jestli vždycky poslední čtvrtek před Vánocema, je to vždycky v podobnej termín, ale já si to nepamatuju přesně. Poslední nebo předposlední čtvrtek před Vánocema. Asi taky záleží, jak vychází konec týdne. A bývá to, myslím si, že od šesti do devíti třeba.

L: Takhle pozdě, jo? Hustý. A pomáhaj vám třeba rodiče s přípravou a s úklidem nebo je to jako že ty se sejdeš s dětma dřív. Ty už máš čtvrtý, pátý třídy, tak ty už jsou schopnější.

A: Jo stánky jsou jako takový ty profi stánky, normálně co jsou na trzích. Takže to tam připravují devátáci v rámci nějakých praktických vyučování spolu se školníkem.

L: To je venku? Na dvorečku?

A: To je venku, na parkovišti. Parkoviště je vyklizený a místo toho jsou tam ty stánky. A rodiče pomáhají většinou tak, že něco třeba s dětmi doma upečou jako do toho stánku. Ale jinak je to čistě akce jako děti.

L: A jenom se ještě tak optám na okraj... Třeba první, druhý, třetí třídy. Tušíš, jak to mají? Ty mladší děti?

A: Ty to mají taky, ale mají to trochu víc řízený. Já třeba ve čtvrtý, pátý jsem je tam nechal a procházel jsem se po těch trzích a vlastně jsem je tam chodil jednou za čas zkontrolovat a zeptat se, jak jim to jde. V té první třídě, tam furt za nimi se stojí, ale taky je tam hodně těch právě výrobků z papíru a tak. Ale na druhou stranu občas tam mají i hezký věci, protože ty to třeba občas dělají jako vánoční dílny s rodičema, takže ty už tam pak mají profi věci. A že rodiče nakoupí věci a udělají jako vlastní dílničku, takže udělají takový stanoviště a kdo z dětí kam chce, tak tam jde. Takže ve výsledku i ty prvňáci mají dost dobrý výrobky, hezký a i hodnotný.

L: A jenom se zeptám, ty jsi tam učil v párovce předtím v první a třetí třídě a tak na těch trzích pomáhají třeba i rodiče potom s tím jako prodáváním? Jako jestli třeba si rodiče píšou nějak služby nebo to stojí vyloženě na učiteli.

A: Ne, vůbec. Pouze jenom děti tam mají služby.

L: Jo jenom děti tam mají služby, a kdo to třeba řídí, tak intuitivně řídí u těch stánků víc. Učitel než rodič?

A: U malých dětí tam je učitel za nimi nebo většinou, protože i dost těch věcí vyrábějí v družině třeba, tak je tam družinářka nebo učitelka. A u těch starších, asi od čtyřky veš, už tam není nikdo, že jsou tam jenom děti. Ani rodič ani učitel tam není. Ale pokud by to někdo řídil, tak učitel. Rodiče vůbec. Tam... Ty tam jsou jako návštěva, jako hosté. Takže ty vůbec se tam jako tou organizací nezabýváš.

L: Děkuju. Tak napadá tě ještě něco k těm trhům? Nějaký úskalí nebo nějaká zkušenost zajímavá ještě?

A: Asi ne. Já myslím, že je to asi všechno.

L: Tak se posuneme k...

A: Společné čtení. Tak to děláme vždycky nebo vždycky... To si dělám sám a je to před Vánoce. Nebo snažím se před Vánoce. Záleží, jakou třídu mám, jak to stihneme, jestli to stihnu. Tenhle rok mám novou třídu, takže teprve děláme základy nějakého psaní, psaní příběhu, takže nevím, jestli do té doby to stihneme. Ale v pětce když tak bych to chtěl udělat. A to je, že před Vánoce pozveme rodiče do třídy a uděláme nějaké společné čtení příběhu, co děti napíší v dílně psaní. To mi přijde super, ale je to i jako super motivace pro ty děti, proč psát ten příběh. Že se fakt snaží, aby to bylo hezký. Ale je pak vidět, že to jako dost mrzí ty děti, který prostě na to objektivně nemají, takže vlastně je pak takový dilema, jestli je to nechat nečíst a oni se cítějí blbě anebo je tam nechat to přečíst, i když to je znatelně, nechci říct horší, ale třeba kratší a takový jednodušší. Protože to taky pak může být pro ně nějak demotivující nebo nepříjemný, takže to většinou pak řešíme s těma dětma individuálně.

L: A jenom tak pro zajímavost, kolik tomu tak zhruba věnuješ dílen psaní? Jako potom...

A: Jo, my máme cíl... Nebo já mám takový cíl, napsat za pololetí jeden příběh. My píšeme různé příběhy průběžně, plus máme nějaký takový minilekce dílen psaní zaměřený vždycky na nějakou část příběhu. Takže třeba popis postavy, prostředí a tak dál. Ale cílem je, že mají jeden napsaný příběh, který je jako opravený, prošel všemi revizemi, máme nějaká kritéria a tak dál. A mají to přepsaný jako na takový, ne slavnostnější papír, ale prostě čistopis. Není to jako naškrábaný v sešitě.

L: A zeptám se, když pak pořádáš to čtení, tak tomu věnujete odpolední hodiny?

A: Ne, to je vždycky během večera, třeba od čtyř, do nevím sedmi, do osmi. Od pěti do osmi. Takže to je vždycky po škole, v podstatě v době, kdy normálně by byly třeba třídní schůzky nebo něco takového.

L: A můžu se zeptat, co na to rodiče? Jestli jako dávají třeba nějakou zpětnou vazbu hned na tý akci nebo naopak třeba když má někdo to slabší dítě, se kterým řešíte, jestli to číst, nečíst, tak jestli jsou třeba nějaký negativní ohlasy na tuhle akci. Jestli je to povinný, dobrovolný... Teď se ptám hodně najednou.

A: Jo. Je to většinou dobrovolný s tím, že minimálně ty texty, když se nečtou, tak jsou vystavený, aby to bylo tak, že všichni musí mít nějaký ten text. A rodiče vždycky, po každým

čtení, jsou tam nějaká ocenění a ty můžou dávat i děti i rodiče. Takže rodiče občas se k tomu vyjadřují rovnou a vždycky říkali, že je to pro ně fajn, že se jim to líbí, že za první mají přehled i tom svým dítěti, protože to jim jen tak doma nenapiše příběh a nepřečte a zároveň maj i jako fajn srovnání skrz ten ročník, jak jim to jde, jak na tom jsou. A často jsou tak fakt jako zajímavý příběhy a i hezky napsaný.

L: Ještě jsem tam měla nějaký dotaz, ale zapoměla jsem ho. Jo, to jsem se chtěla zeptat, byl tam teda někdy nějaký problém? Jako jestli někdo, kdo nemá tak nadaný dítě, respektive to dítě má problém s tím vyplodit nějaký příběh...

A: Takovejhle problém úplně ne. Vždycky to někdo nějak, jako i když třeba špatně, ale to byla taky pro něj nějaká reflexe, že tam pak prostě visela půlka papíru, počmáraná a tak dál, ale jinak žádný problém ne. Občas se tam někdo rozbřečel, že byli nervózní nebo že nejsou zvyklí a byli vystresovaní, ale vždycky to bylo docela v pohodě.

L: Že vlastně se spíš jako...

A: Ale nic jako negativního nebo tak. To ne.

L: Jo, takže to má spíš příjemnou atmosféru...

A: Jo.

L: ... a i když jako třeba na tom někdo není tak dobře, tak ho vlastně všichni potom oceněj, nějakým způsobem.

A: Jo, jo. Tady na té akci vždycky jako, běžně v hodinách dáváme doporučení a ocenění a tady na té akci se dává jenom ocenění i právě z tadyctoho důvodu, no.

L: Děkuju. Tak a potom jsi říkal... Jakou další akci tam máš?

A: Den mazlíčků.

L: Jo

A: To jsem okopíroval a dělal jsem to zatím jenom jednou.

L: Jaký to bylo?

A: Bylo to fajn, ale měli jsme to jenom v takovém skromnějším počtu. Takovou zkoušku. Ale mám to vlastně okopírovaný od jiný paní učitelky, která to dělala a často v první až třetí třídě to dělali třeba v rámci družiny, kdy na to byl větší prostor a i ty rodiče měli čas tím, že to bylo odpoledne spíš. A nebyl takovej problém přivést do školy třeba psa na zahradu, kouknout se tam na něj, než kdyby se to dělalo ve vyučování. Takže furt přemejšlím trošku, jak s tím naložit, abychom to mohli udělat v plný parádě a nebyla to jenom přehlídka křečků. Ale takže to zatím nemám jako nějak úplně kompletně podchycený, jenom vím, že bych to chtěl dělat, že to bylo vždycky příjemný a vlastně dost často i překvapivý, co ty děti doma maj. Protože jako několik ještěrek a takových věcí se tam objevovalo, takže to je super, jenom ještě musím doladit, jak to provést, aby to vyhovovalo všem i vedení školy.

L: Děkuju. A potom tady máš napsaný piknik...

A: Jo. Piknik, ten je hodně, to je jako soukromá akce pro rodiče a děti. Většinou se to dělá na konci pětky, když se loučíme s rodičema. Záleží, záleží asi, jakou má člověk třídu, jestli se mu to chce dělat nebo ne. Já jsem měl minulej rok fajn rodiče, takže jsme takový jako setkání na konci roku měli. Bylo to vlastně spojený trošku s takovou akcí školy. To možná řeknu pak. A takže to jako vždycky záleží. Někdo to dělá někdo ne. A já si myslím, že i já se budu vždycky rozhodovat pokaždý znova podle toho, jak si sedneme s rodičema a jestli jako o to bude zájem i ze strany rodičů a nijak se to neorganizuje, Jenom, většinou se jenom domluvíme, že se setkáme nějaký den, to určím, nevím, třeba dva týdny dopředu na konci školního roku. A to je všechno, no.

L: Takže z loňska to bylo proto, že ti rodiče sedli a prostě jste si spolu chtěli popovídat, tím pádem přišel ten jako, kdo měl zájem.

A: Jasně. A trošku to bylo i tím rozloučením a my jsme to ještě měli spojený s tou jednou akcí, která vlastně probíhala předtím, takže ten piknik nebo to povídání, setkání vlastně navazovalo na akci společnou pátých tříd, kterou měli ve sportovní hale.

L: Afterparty to byla.

A: No, taková afterparty v pět odpoledne.

L: Tak jo. Takže tohle jsou všechny akce, které ty pořádáš, ať jako trošku natlačen vedením, ale cítíš se v nich dobře nebo ze svojí iniciativy. A teď už tady máš v poznámkách akce, které jsou školní, ale ty se jich neúčastníš nebo nejsi součástí organizace z nějakého důvodu.

A: Jasně. Že možná občas se jich účastním, ale nejsem třeba organizátor nebo to neřeším, přijdu se tam podívat. Jedno z toho, funguje u nás takový rodičovský spolek, který pořádá setkání s učiteli. Vždycky... Jmenuje se to rodičovské kavárny, je to vždycky na nějaké určené téma, spočívá to v tom, že vždycky na to téma tam někdo z pedagogů, většinou z pedagogicko-psychologické poradny tam někdo povídá něco zajímavého, a pak následuje k tomu nějaká diskuse. Většinou jsou tam v převaze rodiče, že učitelů se toho tolik neúčastní. No a to je asi všechno. Já jsem tam nikdy nebyl, takže úplně přesně nevím. Ale je to fajn, že řeší se tam třeba něco jako témata, co jsou jako aktuální pro rodiče. Takže puberta, nevím, agresivní chování tam někdy bylo a vlastně takový jako problémy teenagerů, se kterými se může potkávat rodiče doma.

L: Takže cílem tady té kavárny je vlastně...

A: Jako částečně edukativní, částečně i takový stmelovací pro ty rodiče, že se vidí jinde než na třídních schůzkách.

L: A tematicky pro první, druhý stupeň – střídá se to nebo je to tak jako...

A: Ne, je to vždycky jako tadyto nějaký jako spíš problémový téma, myslím si, že jako spíš pod to spadá druhý stupeň. Ale jako může tam chodit kdokoli. Není to určený takhle přímo.

L: Ale témata jsou spíš jako pro starší děti než pro mladší.

A: Spíš jo, takový jako pubertální.

L: Teda o starších dětech než pro starší děti.

A: No jasně, jo.

Pak škola pořádá pro devátáky plesy, tam většinou jsou všichni devátáci, učitelé, ale docela to mají učitelé rádi. Já jsem tam nikdy nebyl, že tam chodí i ty učitelé z prvního stupně, kteří měli tu třídu, která teď končí, takže si jako společně zavzpomínají. Tak to je pěkný prý, říkali. Občas jsou nějaký videa, fotky, tak se na to podívám, ale nikdy jsem tam nebyl. A

je to spojený s tím, že vlastně máme na škole nějakou taneční školu, která myslím že v osmičkách, devítkách nebo sedmičkách, osmičkách, nabízí takový taneční kurzy základní. Takže to tam pak můžou rozjet a předvedou to rodičům. Vezmou táty, mamky a učitele tancovat.

Pak pořádá škola pasování na různé stádia během školy. Takže třeba prvňáci maj pasování na čtenáře. Maj během dne takovou stezku, kde plní úkoly s devátákama, pak na konci dostanou diplom. To rodiče nejsou přímo u toho, ale pak jsou třeba u předávání diplomu. Ale jinak to organizuje vedení školy a podílej se na tom ty učitelé devtááků plus těch prvňáků. Jinak ostatní učitelé ne.

V rámci dalšího pasování tak máme pak pasování v pátý třídě na bakaláře z Kunratic, protože v pátý třídě se píšou takové, říkáme tomu bakalárky. Vlastně princip bakalárek je úplně stejný, akorát je to v kratší formě. Musí mít teoretickou, praktickou část, výzkumnou nějakou část, výzkumnou otázku, hypotézu. Takže strukturou je to v podstatě normální bakalárka, jenom je to, to má jako menší formát a očekává se, že od nějaký, nějaká trošku víc povrchnější práce, ale musí už se tam naučit citovat správně a tak dál. To stejný pak pokračuje v devátý třídě, magistr. A to je vlastně princip stejný, akorát je delší a měla by být ta práce podrobnější, víc do detailu. A to je asi vše.

A pak mimo to ještě škola pořádá určitě spoustu věcí, ale to si teď neuvědomuju. Jsou různé, třeba na začátku školního roku, vítání prvňáčků, rozloučení s devtááky a tak, ale to si myslím, že je asi všude. Takový slavnostní průchody a tak.

Ale mimo to, tak škola hodně spolupracuje s tím domem dětí a mládeže a s městskou částí tím, že není zas tak velká, takže s radnicí a s úřadem. A spolu s nima v parku pořádají různé akce pro celou tu městskou část. S tím, že děti tam nebo učitelé tam mají třeba nějaký stánky pro děti nebo nějaký sportovní hřiště tam třeba většinou zařídí tělocvikáři a tak dál. Takže jakoby neorganizujeme to, ale účastníme se třeba tak, že jsme u nějakýho stánku nebo tam tvoříme nějaký program pro děti. A to bývá nějaký letní akce v parku na den dětí, rozsvěcení vánočního stromečku a různé festivaly. Třeba v blízkým parku během léta nebo na jaře.

L: Já jsem trochu nechytla začátek téhle informace, malinko jsem vypla, ale pointa toho teda byla, že vlastně když se pořádají nějaký akce v okolí školy, když je pořádá ten dům dětí a mládeže...

A: Ne, pořádá to městská část, společně s domem dětí a mládeže a tak a se školou. A žádaj pedagogy, my se nemusíme, ale je takový jako slušný nebo mi ti přijde, protože vlastně většinou na ty akce chodí děti z naší školy tím, že jsme tam jediná škola, takže máme jako možnost se tam zapojit v rámci nějakýho stánku. Udělat pro ně program, nevím, tělocvikáři dělají většinou nějaký střelbu na koš, sbíraj za to body a body pak vyměňují v nějakým stánku za malinovku a tak dál. K tomu je tam vždycky festival, že tam hraje nějaká hudba. Nevím, hrajou tam nějaký kapely. Minulej rok dokonce jsme tam měli hvězdu Michala Horáka. Takže to je jako už docela velký. A jinak, no asi takhle no. Že učitelé jako nemusí, ale přijde nám nabídka, jestli se chceme na něčem podílet, buďto si něco vymyslet nebo se k nějakýmu stánku přidat a pomáhat tam. Třeba tím, že to trvá i celý den tak třeba s těma lidma z dědeemka, který to organizujou, takže se třeba na půl den nebo aspoň na tři hodinky, že je vystřídáme, aby si na chvilku odfrkli. Nebo ty paní se svejma dětma, aby si to na chvilku mohly projít taky.

L: A tak možná, kdybys to shrnul, co vám tyhle akce dávají, jako třeba společná setkání s rodiči, nějaký stmelování?

A: Jo, já bych řekl...

L: I děti, že vás viděj jako normální lidi...

A: Jo, řekl bych, že takový jako, že je to fajn tím, jak je to neoficiální, že to není školní akce a tak dál, ale je to prostě jen tak odpoledne venku, nevím, prodávaj se tam vždycky nějaký... Je tam pivo, malinovka, nějaký klobásy. Prostě takovej malej festiválek spojený s dětským dnem. Ty rozsvěcení stromu taky. A je to hlavně fajn v tom, že to jsou vlastně ty věci, o kterých se s dětma ve škole bavíme. Že přesně na Vánoce, jaký jsou zvyky, se učíme a tak dál. Takže to není jenom, že se to jen tak učíme, ale pak se tam opravdu u toho potkáme. Takže je to příjemný.

L: Takže propojení školního života s praxí třeba.

A: Jasně a i jako neoficiální nebo takový neformální setkání tak je taky určitě něčím přínosný.

L: A vlastně to mě možná zajímá, to dědeemko a ta městská část, tak působí tam třeba hodně i ty rodiče, který maj právě teď děti ve škole nebo je to tak nakombinovaný nebo je to prostě

taková síla zvyku, že jako spolupracuje vedení dědeemka, vedení městský části s vedením školy?

A: Já si myslím, že je to možná tím, že jsme tam ta jediná škola a dědeemko, to není úplně vedení, ale tím, že máme velkou sportovní halu a máme tam vlastně jakoby, nevím, jestli by se to dalo pojmenovat jako detašovaný pracoviště, ale to dědeemko právě nabízí, a je to taková spolupráce, jako spoustu kroužků v té škole. Takže je to levnější asi než když by děti chodily na normální kroužek někam jinam a zároveň to dědeemko má nějaký kroužky, který může dělat. Takže třeba hra na klavír a takový věci. Tak asi máme jako potenciál odchytil víc dětí, než kdyby se měly reálně přihlásit do ZUŠky a chodit do ZUŠky, tak tadyto je taková dobrá příprava na vyzkoušení, jestli by jim to vyhovovalo nebo ne.

L: Tak já se podívám, jestli mě k tomu ještě nenapadá nějaká otázka. Ale vlastně nám z toho vylezlo, nevím, jak to cítíš ty, ale že vlastně u vás není ta spolupráce s těmi rodiči tak intenzivní jsi říkal, vid'.

A: Není, ale často se vídáme, ale je to hodně takový, že... Není to, že bysme se společně podíleli na nějakých věcech. Třeba u těch vánočních trhů jako pomáhaj, ale není to přímo, že jako učitelé s rodiči by něco organizovali, ale je to spíš jako organizace s tím, že se přizvou rodiče a užijem si tam ten společnej čas. Případně u nějakých výjimečných akcí se třeba podílej částečně na přípravě. Třeba ty vánoční trhy, den mazlíčků, že tam třeba dojedou s tím pejskem, pak ho odvezou domů, ale cílená organizace to není.

L: Takže vlastně hodně, jak to říct, jako hodně zodpovědnosti visí na těch učitelích. A když se pořádá jakákoliv akce, která je školní, tak zodpovědnost visí na učitelích a když se pořádá třeba ta rodičovská kavárna, kterou oni si přímo pořádají, tak to zase visí na těch rodičích. Že to tam máte docela jako oddělený...

A: Jo. Většinou je to jako na vedení nějakým a buďto je to vedení školy anebo ty rodičovský kavárny, tak pořádá šéfka nebo vedoucí toho rodičovskýho spolku. Že to není, jako že rodiče všichni aktivně se na tom podílej, ale buďto to řeší vedení školy nějaký akce anebo vedení toho rodičovskýho spolku.

L: Dobře, děkuju. Takže když to shrnu, tak vy se tam s těma rodičema bavíte hodně často o těch dětech. To je vlastně společná... Nebo vaše společné téma při těch rozhovorech, ale vlastně při těch akcích, když už se potkáte, tak nějak neformálně...

A: Jo. Není to jako nějaká cílená spolupráce, to si myslím, že úplně nemáme. Že to je hodně jako akce školy pro rodiče nebo akce rodičů, kam můžou přijít učitelé, ale jako společná akce učitelů s rodičema to jako nebejvá.

L: Tak jo Alfonsi, děkuju za rozhovor.

A: Dík za pozvání do studia. Uvidíme se příště u mojí diplomky.

Příloha 2

Rozhovor - Bára

L: Tak Báro, jaké akce pořádáš nad rámec svých povinností?

B: No, takže já pořádám, jak jde školní rok: Vánoční trhy, pak tam přiskakuje ples, pak Masopustní rej, pak ročenka a na konci školního roku Školní slavnost a divadlo s dětmi a do toho občas rodiče vymyslí piknik anebo nějaké neformální setkání, třeba v nějaký hospodě.

L: A proč to všechno děláš?

B: Hm, proč to dělám. No protože mi to dává smysl. Dává mi to smysl, že se potkávají děti, rodiče, učitele a že je fajn, když ty děti v tý škole zažijou něco, co není ten standart.

L: Potkaj se mimo školu a utužej vztahy. A zsdílela bys třeba nějaký konkrétní zkušenosti z akcí – pozitivní, negativní, ohlasy dětí, rodičů a možná i nějaký organizační úskalí těch akcí?

B: Jojojo, tak já bych se možná ještě vrátila k tomu, proč to dělám, tam mě ještě napadlo, taky protože to chtěj. Protože to chtěj jak děti, tak rodiče. Jako nedělala bych asi nikdy akci, do který bych musela někoho nutit. Takže vlastně to je další takový jako nejenže mi to dává smysl, ale že vlastně to chtěj jak děti, tak rodiče. A i často se stává, že vlastně rodiče tak trochu tlačej na školu, aby ta akce byla. Že už učitelé někdy už by byli radši, kdyby nebyla, a rodiče je přemlouvaj a děti vlastně taky přemlouvaj, aby ta akce byla.

Zkušenosti. No zkušenosti mám dobrý, protože opravdu tím jak přemlouvaj, tak tam doopravdy přijdou a spousta i dětí i rodičů pomůže a jak teda osobně ve třídě mně jako že třeba Vánoční trhy, tam se vyráběj výrobky, tak rodiče udělaj dílnu, pak se ta třída musí připravit, pak se prodává a ty rodiče jsou v tom aktivní. Já se o to prakticky nestarám. Tak i bych i celoškoleně. Že musím říct, že třeba nikdy jsem neměla problém na Masopustním reji, že bych nesehnala, to je pro první stupeň, tak že bych nesehnala nějaký druhostupňový děti, který by mi pomohly s hrama a s organizací a s takovejma jako spolurozhodčíma při různých soutěžích a tak. I vlastně se vobjeví i nějaký učitel, který je ochotný tam jít i mimo svoji pracovní dobu, se tam veselit s dětmi. Takže v tomhle směru mám zkušenosti dobrý, ale vím, že to není standart, vím, že když třeba organizuju Vánoční trhy, tak že se mi některý rodiče

stěžují, teda některý učitele třídní stěžují, že ty rodiče nereagují a že nespolupracují a že je to na nich a...

L: A to spíš na prvním stupni nebo na druhém stupni?

B: No, objevilo se to na prvním, ale tam je to minimálně, třeba jedna dvě třídy, ale na druhém stupni, no... Tam občas je to víc, tam je vlastně jenom osm tříd a občas někdy dva tři učitelé si stěžují. Takže to jsou zkušenosti, ale zároveň dá se říct i úskalí těch, těch akcí. No, že když je člověk hlavním organizátorem, někdy ty třídní učitelé mají tuhle potíž. Ale jako já musím říct, jak jako se třídou, tak s jakoby hlavní organizátor těchto akcí s tím našťestí nemám problém. Že vždycky se našťestí někdo najde, kdo pomůže. No, další úskalí těchto akcí je v tom, že vždycky se objeví minimálně jeden, dva až tři žáci, někdy podpořený bohužel i rodiči, kteří vymyslí něco, co je mimo pravidla, takže se nám už stalo na Vánočních trzích, že se tam prodávala koťátka, ale klidně dětem, takže pak ty děti je přinesly těm rodičům a byl z toho docela problém. A nebo, že třeba jsme diskutovali o tom, jestli je dobrý mít fotokoutek, když vlastně to není nic, co by ten člověk vyrobil žejo, jenom někoho vyfotí za peníze, že ty slavnosti, ty Vánoční trhy i ta školní slavnost, fungují na principu, že cokoli tam je, výrobek, jídlo, pití, že by to mělo být s přispěním těch lidí. Že ne že koupím cocacolu a rozleju ji tam a prodám jako s bakšišem, ale že vyrobím třeba domácí limonádu nebo že upečou ty rodiče spolu s dětma něco nebo že ty děti to vyrobí. No, takže jsme měli takovou diskusi, že vlastně tohle nám nepřijde úplně, jako že by to splňovalo to pravidlo a někdy to jsou nepříjemné rozhovory, nejen s těmi dětmi, ale i s jejich rodiči. Tak... organizace. Organizace je náročná, ale za ty léta už vlastně máme tam takový základní tým tří lidí a už vlastně všechno to máme sepsané, jenom tam postupně dopisujeme instrukce, jakože se neprodávají živá zvířata a že ne fotokoutek. Prostě tak jak ten život jde a přinese ty zkušenosti, je někdy až neuvěřitelný, co někdo dokáže vymyslet, tak podle toho to ta pravidla upravíme, ale vlastně ten základ, ten standart, zůstává. A ty, co učí dýl, se s tím seznámí první rok a pak už vědí, do čeho jdou. Takže vlastně největší komunikační zdroj je mail školní, kde ty učitelé dávají, dostávají nejvíce informací, kdy, jak, co. Co můžou, co nemůžou, pokud mají něco někam dodat, tak to tam píšeme ztučně velmi. A tam začíná úskalí, že některý učitelé nechtou s porozuměním, pak nedodají, nevydají. Nebo jsou překvapení, že jsme se objevili, že něco chceme s nima dělat nebo řešit. Tak ale víceméně tak zkušenost moje je, že většina učitelů to přijímá a jde do toho a nedělá potíže, když nemusí.

L: A možná popíšeš ještě tu úlohu těch rodičů, jak oni tam konkrétně působí?

B: Nojo, úloha rodičů. Tak úloha rodičů. Takže když to vezmeme – Vánoční trhy. Tam ty rodiče můžou pomáhat už předtím, v té svojí třídě, jak jsem říkala. Můžou zorganizovat, já třeba ve své třídě to mám tak, že jim dám jeden den, kdy jsou dílny a ty rodiče můžou přicházet do školy a přinést materiál a přinést návod a udělej se hnízda a ty děti přeskakují z jednoho stolku od druhého a vyráběj různé výrobky a musím říct zase, že za ty léta se mi nestalo, že by nepřišel nikdo. Že většinou tak kolem čtyř, pěti, šesti rodičů přijde a vopravdu s hezkými nápady a opravdu to vydrží tam být klidně tři, čtyři, pět hodin a s těmi dětmi vyrábět a vyrábět a vyrábět. Což má i takovej vedlejší produkt, že vlastně ty rodiče zpětně voceňují moji práci, protože říkají, že by to nevydrželi každý den a že je to hodně náročný a že mě obdivují a tak. Takže je to docela fajn, že nakouknou do toho, že to není úplně jako sranda tu práci dělat. Pak můžou pomoci i tím, že připraví něco doma. To se týká hlavně toho jídla pití, že můžou doma právě připravit, něco upéct. Mělo by to být právě to, že tam zapojí ty děti a u mě ve třídě jsou i rodiče, kteří to udělají tak, že vymyslejí, že já nevím, se budou smažit třeba palačinky, který se pak budou prodávat a pozvou i kamarády. Jo, takže třeba jeden rodič si pozve domů pět žáků z mé třídy a organizuje tam pečení palačinek. Takže to je před Vánočními trhy, no a pak na samotných Vánočních trzích, že můžou přijít o hodinu dříve a pomoci nám připravit tu třídu, pak že tam vlastně s těmi dětmi jsou a dohlížej na ten prodej a já nemusím být ve třídě a na konci že pomohou s úklidem. Takže tady se můžou takhle zaangažovat. Podobně obdobný je to na té školní slavnosti, tam to funguje s obdobným způsobem. A co se týče Masopustního reje, tak tam vlastně chápu, to je vlastně jakoby i jak máme radu rodičů, tak vlastně tam je to akce jakoby rady rodičů. Takže ty rodiče by měli zajistit jako teoreticky všechno. Ale chápu, že ty rodiče se úplně necítí vystoupit před sto dětí a nějak je organizovat a organizovat jim nějaký hry, protože není možný na masopustním reji prvostupňový děti, který vopravdu tam, i kolem sta dětí se podařilo, že se tam sejde v tělocvičně, tak jako myslet si, že ty děti budou jako hezky dvě tři hodinky si tam tancovat, tak nebudou. Takže je potřeba to nějak organizovat, prokládat to nějakými soutěžemi, hrami a chápu, že ty rodiče se na tohle necítí. Takže oni zajistí všechno, co se týče aparatury, výzdoby, osvětlení tělocvičny, zajištění různých takových byly třeba ty svítící pásky na ruku nebo prostě odměny, bonbóny, jídlo, pití, jako občerstvení, šatnu, protože už je zima, tak ty děti se musejí zouvat a svlíkat, takže to mají jak v divadle na lístky šatnu. I to, aby necouraly ty děti tam a zpátky ze školy. Takže vezmou si na starosti veškerou tuhle tu organizaci technickou a právě jsou rádi, když se nabídnou učitelé, kteří tam vlastně jsou a pomáhají jim s tím dozorem a vlastně zorganizují ty hry a vlastně jakoby moderují ten masopustní rej. A u toho plesu, to je záležitost vlastně devátáků, ale choděj tam i rodiče z jiných tříd, ale co se

týče té aktivity rodičů, tak většinou pomáhají třeba, když je potřeba, když jsou ty devátáci tak schopní, že si domluví choreografa na předtančení sami a někdy ty rodiče pomůžou, seženou, dohodějí, zorganizují i třeba ten slavnostní nástup, aby to někdo nacvičil. Tak to všechno zajišťují rodiče. Zajišťují prostory, zajišťují prodej lístků na ples, zajišťují vlastně veškerou komunikaci s tím správcem toho, těch prostor, který se pronajímá, taky mezi sebou organizují tombolu, takže to je potřeba vyhlásit, takže tam spolupracují s panem zástupcem, že dávají vlastně výzvy, aby rodiče nosili různé předměty do tomboly. No a pak tu samotnou tombolu. Takže vlastně, jo taky kapelu zajišťují. Takže jako sakum pikum to zajišťují, s tím že tam vyžadují spolupráci s třídními učiteli devítek, že jo, aby se to zkoordinovalo. Jak to nacvičování, tak ten nástup a ta organizace celá. No a jsou rádi, když to někdo ze školy moderuje. Což je teda můj případ. Takže oni mi dají veškeré podklady, jaký bude program, v kolik co chtějí, jak to bude probíhat, co mám říct o kapele a podobně. A já pak si to připravím. Tak to máme ples.

L: To asi moc úskalí nemá, když si to dělají oni, tak jakože by tam byl nějaký zádrhel při té komunikaci nebo tak.

B: No, vlastně ne. Jako jednou se stalo, ale to bylo myslím nějaká pocovidová doba, že vlastně ty plesy se vodsunuly z toho ledna na květen. A ty organizátorky, co si to vzaly na starost, nějak zaspaly. Normálně je standart, že o Vánočních trzích se prodávají lístky na ples. Všichni jsou na to zvyklí. Ale tady, jak se to posunulo, tak ty organizátorky nějak zaspaly s tou organizací, takže se to začlo rychle řešit a neměla jsem podklady a tak. Ale tak to bylo poplatný tomu, té době, že jo. Tak to bylo trošku úskalí. Ale jinak to víceméně funguje. A...

L: Máme ještě ročenku, divadlo s dětmi a piknik. Pak případně neformální setkání. Setkávání.

B: No, ta ročenka se ale úplně těch rodičů netýká.

L: Hm, takže ji vyškrtáváme.

B: Tak, hm... Co tu máme dál. Divadlo s dětmi. Tak. Divadlo s dětmi dělám proto, že to děti chtějí a rodiče taky jsou rádi. Už teď se mě ptali, jestli tento rok bude zase divadlo. Takže kdyby děti nechtěly, tak do toho nejdu. A tam víceméně ty rodiče naopak je žádoucí, aby o tom moc nevěděli. Aby to skutečně bylo jako překvapení, takže i třeba se nám daří utajit, co vlastně uvidí. A nazýváme to překvapení 5. B nebo 4. B minulý rok.

L: Možná popíšeš jenom, jak to probíhá? Jako... Stručně.

B: No, probíhá to tak, že vlastně nacvičíme nějaký pásmo, minulý rok to bylo, že vlastně zpívali zbožné písně, který zpívají v kostele. Pak vlastně s paní učitelkou na hudebku zpívali písničky, který si vybrali z hudebky, který mají rádi, pak tam bylo pásmo básní, ale tak jako, že to nebylo recitační, ale že recitovali a zároveň to k tomu hráli, což rodiče velmi oblibují, protože většinou ty básničky jsou veselé, vtipné a ty děti si sami vymyslí k tomu ten příběh nebo to, jak to ztvární a většinou jsou to docela dobré vtipy v tom, takže se rodiče baví. No a to je jako první část toho představení, takový jednotlivé vstupy a druhá část je nějaká ucelená hra, tento rok, nebo minulý rok vlastně, no tento... To bylo dvanáct měsíčků, operetka od Svěráka. A vlastně ta spolupráce rodiče je v tom, že to chtějí, že přijdou a zaplatějí lístky a že pozvou kde koho. Takže přestože mám nějakých šestadvacet žáků, tak jsou schopný vyprodat divadlo, který má sto padesát míst. Takže v tom je velká spolupráce, protože kdyby nepřišli, kdyby nezaplatili, tak my nezaplatíme pronájem divadla a můžem se jít klouzat, žejo. Takže. No a většinou ty rodiče vopravdu to velmi oceňují, jakože je překvapuje, jak jsou ty děti schopný spolupracovat, jaká je to úroveň, jak dobře zpívají, jak dobře hrajou. Že by to čekali třeba jako vod ZUŠek tohle, ale ne od běžný třídy. I se jim líbí, že vlastně všechny děti chtějí hrát a všechny jsou nějak zapojený. Že to má vždycky velmi dobré ohlasy. No a jako význam divadla a hraní divadla s dětmi. Jako už x psychologů o tom hovořilo, co všechno se u těch dětí rozvíjí, když hrajou divadlo. Včetně nějakých sociálních vztahů a spolupráce a dát přednost druhýmu, že jo. Upozadit se, týmově pracovat, nehledě na to, že si rozvíjej paměť, schopnost se prezentovat. No, takže prostě to je vlastně neoddiskutovatelný, že divadlo jako s dětma rozvíjí kdeco. No a pikniky si rodiče organizují sami a taky by mě mohli nezvat, ale zvou mě. Ale myslím si, že jsou i rádi, že tam přijdu a velmi často se stane, že na tom pikniku si s někým potykám. No a pak jsou z toho ty neformální setkání, jako teď třeba jsme si potykali s pár rodičema a hned mě vyzvali, jestli po třídních schůzkách si půjdeme sednout někde na pivo. Úskalí těhle těch neformálních setkání je v tom, že člověk vystupuje jakoby sám za sebe jakože kamarád, ale na druhou stranu se musí mít na pozoru, že zároveň je i zaměstnanec té školy, takže si musí dát majzla na to, aby třeba nevynesl nějakou informaci, kterou by vynést neměl, která je interní, že jo. A neměli by se jí rodiče dozvědět, jo. Ale ty rodiče, který se mnou třeba se takhle přátelí, tak nejsou typy, který by ze mě tahali jako nějaký informace tajný, takže když řeknu: „tohle já vo tom já nemůžu mluvit nebo tohle vám nemůžu říct“, tak jako nemám s tím problém. Takže musím říct, že přesto, že je x různých školení a spousta názorů, že učitel by se neměl přátelit s rodiči, tak jako mě se to děje.

Neříkám, že to vyhledávám, ale prostě tím, jak s tou třídou pracuju, jak máme právě spoustu těchle těch jakoby společných akcí, tak se mi to v průběhu těch let děje, že vlastně s těma rodičema, kor ty, co jako se mnou hodně spolupracujou, se nějakým způsobem jako vidáme i mimo obsah toho školy a těch akcí, ale vlastně si povídáme i osobně. A ten vztah tam naskočí a musím říct, že ve svém životě mám poměrně dost přátel, který byli mými rodiči, teda mými rodiči nebyli, ale byli a jsou rodiči mých bývalých žáků a těm dětem už je třeba přes 30 let a už maj svý životy a my se stále přátelíme. A už ani nevím, že to vlastně byl rodič mého žáka, už to беру jako svý kamarády.

L: Hm... To je hezký.

B: Tak, ještě nějaké doplňující otázky?

L: Hele, asi ne. Mně to přijde výživný. Asi jako že neděláš tripartity, protože ti to nedává smysl.

B: Jo, tripartity nedělám proto, že mi to ne nedává smysl. Mně to přijde jako hrozně fajn. Jako já spíš už mi přijde, že na to nemám sílu a čas. A že mám prostě pocit u některých dětí, že je to jako zbytečný a někde mám pocit, že je to zbytečný u těch rodičů, jo. Že mně stačí to, že když je nějaký problém, tak já třeba tomu rodiči zavolám nebo se s nim sejdu a proberem to spolu. Většinou teda já to probírám bez toho dítěte, a pak je to třeba tak, že ten rodič řekne tomu dítěti, co jsme si spolu domluvili a já mu to taky řeknu ve škole, aby to měl z vobou stran, že teda jako to sedí, a že rodiče vědí, že to takhle budu dělat. Třeba to, že bude o přestávkách chodit na chodbu, protože prudí ostatní. A takže on ví, že rodiče to vědí, a že jsou s tím souhlasný, takže si nemůže stěžovat. A zároveň ví, že já to tak budu dělat. Jo, čímž pádem to může přispět k tomu, že třeba si to prudění rozmyslí. Takže takhle jo. Hm...

L: Jako na těch tripartitách se to neřeší za čerstva.

B: No, no. Musím říct, že asi většinou to fakt nejdřív proberu s tím rodičem a pak už si nedáváme schůzku ve třech, ale s tím že ten rodič to doma řekne prostě tomu dítěti, já mu to řeknu ve škole – domluvili jsme se takhle, takhle, mluvili jsme o tom, o tom. No. Ale že se ani nebráním tomu, když tam přijdou společně, takže spíš tímhle způsobem. Že jako když vidím problém, tak to řeším, no.

L: Hm... Napadá tě k tomu ještě něco?

B: Ale jako kdyby třeba nějaký rodič tohle někde znal nebo mi řek, že by se mu to líbilo, tak se třeba jako indi vindi s ním takhle sejdu. Ale jakoby pro celou třídu to můžou jenom mladý, krásný, zdravý....

Příloha 3

Rozhovor - Emílie

L: Emílie, mohla bys mi nějak popsat akce s rodiči, které se u vás na škole pořádají?

E: Dobře, tak já začnu tím, co dělám já. Tak já pro rodiče pořádám vždy třídní schůzky, který nedělám ani tak kvůli sobě nebo protože jim potřebuju něco říct, ale hlavně pro ně, aby měli důvod se setkat a zároveň nějak společně otevřít třeba nějaká témata, které je tíží a které můžeme probrat společně a poslechnout si na to víc názorů. Oni pak často rodiče totiž sami často pořádají následné setkání v hospodě nebo v kavárně, kam jsem teda taky zvaná, takže tam už je to takové neformální. Kromě třídních schůzek pořádám pro rodiče i tripartity. Každý učitel na prvním stupni si může rozhodnout, jestli mu stačí jenom třídní schůzky anebo chce dělat i tripartity a já tripartity volím hlavně proto, že tam už můžu jít víc se zabývat o ty děti a být víc konkrétní vůči dětem a hodnotit jejich jednotlivé postupy a doporučení a tak. Kromě třídních schůzek, tripartit a tak ve spolupráci s kolegyní na židovskou výchovu pro rodiče pořádáme takovou prezentaci dětských pokroků za určité období. Je to většinou po čtvrt roce. No a zároveň chci, aby hodně rodiče i měli možnost nějak ovlivňovat výuku, takže když mají možnost zorganizovat nějakou akci mimo školu, tak se toho můžou chopit a já to využívám. Takhle už jsme měli od rodiče zařízené předávání vysvědčení na lodi například a zároveň jsme i měli vyrábění s rodiči keramiky. Tak to bylo zorganizované od rodičů. Co se týče celé školy, tak tím že jsme židovská škola, tak máme hodně svátků a u každého svátku vždy je nějaká školní akce, kterou pořádá škola, ale zasahují do toho zejména i rodiče. Nebo z řad rady školy rodičů, tak do toho zasahují. A teď byla nedávno třeba Kafe suka, nebo bude kafe suka. Což je velké setkání na hřišti, kdy je pro ně připravený taky malý bazar, různé ukázky dětských prací, zároveň typické možnosti slavení toho svátku. Je tam postavený i stánek, do které můžou jít... Tady mi něco chybí, tak jsem měla něco napsaný. Nevadí. Dále pořádá škola den otevřeného vyučování, kdy se rodiče můžou podívat na to, jak učitelé učí v jednotlivých třídách. Můžou chodit do jednotlivých tříd, můžou, je to i pro budoucí rodiče, ale zároveň i pro stávající. Pokud mají třeba nějaký, pokud je něco zajímavá, tak tam můžou přijít a podívat se. Kromě toho máme taky den otevřených dveří. Jak se na ostatních školách dělá vánoční bazar, tak tady se dělá chanukový bazar, který funguje úplně na stejném principu, kdy žáci něco prodávají, ale je to víc o jednotlivých žácích než o třídách. Nevyrábí to celá třída dohromady, ale vyrábí to vždycky jednotlivci a můžou se tam přihlásit a něco

prodávat a rodiče tam chodí kupovat. V rámci té školy děláme taky projektové dílny, kdy se žáci něco společně vytvářejí nebo prochází nějakým, nevím, jak to popsat. Společně na něčem pracují a závěrečné potom prezentace, která je určena pro rodiče, kdy prochází celou školou a jsou tam prezentovaný jednotlivé dílny a ty jejich výstupy. Potom, co je čistě pro rodiče dělané, tak to jsou dílny pro rodiče a to máme třeba u svátků purim a tubišvah, kdy je tam vždycky seznámení nějak s tím svátkem pro ty rodiče, jak ho můžou slavit oni doma, jak ho slavíme my ve škole a zároveň si tam třeba můžou vyzkoušet nějaké zase tradice, které k tomu svátku patří. Jelikož řada rodičů je dost odborníků, vědců a expertů, tak si je i učitelé zvou do škol, například na konference, které pořádají studenti. Pořádá i první stupeň, ale i gymnázium pořádá různé konferenci. Takovou největší konferenci máme *in media stris?* a tam jsou právě hosti jak rodiče, tak ale i mimoškolní. Velká událost je maturitní ples, který naše škola pořádá a kavárny pro rodiče, které jsou tak jednou za dva měsíce, jednou za měsíc, jsou vždy na nějaké téma, je tam pozvaný host a opět je to *drbárna lehce*.

A to jsem shrnula všechny akce, co máme ve škole.

L: A mohla by ses teďka rozprávět konkrétně o tom, jakou tam ti rodiče mají funkci? Někde už jsi to řekla a i třeba o zpětné vazbě na tadyty všechny akce?

E: No tak v některých, na některých akcích jsou rodiče ve funkci spoluúčastníků, třeba k těm svátkům se váže to, že třeba jako rodiče něco dostávají a připravují to taky rodiče. Že je to i v rámci toho, že jsme komunitní škola. Tak do toho chodu školy hodně zasahují. Zpětná vazba... Já si myslím, že rodičům hodně vyhovuje, že můžou hodně zasahovat do chodu školy, a že jsou tam dost vítáni. Že to i cítí, občas toho trochu zneužívají, ale nebo využívají dost. Máme dost otevřenou školu, já nevím moc, jak to zodpovědět...

L: Tak možná trochu změním otázku. Tím, jak jsi mluvila o tom, že vaše škola je hodně komunitní a rodiče zasahují jako hodně do chodu školy, tak možná se to tolik neprojevuje na těch akcích, tím že se na nich hodně participují, a že toho hodně vymýšlí, tak asi předpokládám, tě nenapadla žádná negativní zpětná vazba. Vlastně jsi popsala, že v tom jsou spokojení.

E: V rámci těch školních akcí určitě, no. Myslím si, že nebo ono to jde vidět na té účasti těch rodičů. Ono všechny tyhle akce, co jsem řekla, jsou dobrovolný, ale ten zájem je to opravdu velký a chodí vlastně... Obzvlášť teda u dětí na prvním stupni. Tak to tam chodí většina rodičů na ty akce. A dobrovolně se hlásí do nějakých organizačních složek nebo do nějaký výpomoci přímo v době konání té akce. Ale i z toho druhého stupně a gymnázia tam ti rodiče.

L: Takže se možná můžeme vrátit k tomu, že ti rodiče teda rádi zasahují do chodu vaší školy. Tak projevuje se to i jinde?

E: Ano, projevuje se to i jinde. Je to hlavně i tím, že jsou rodiče ve škole vítáni, tak třeba vím, že na některých školách si osobní schůzky domlouvají s učitelem skrze telefon nebo bakaláře, e-mail. A tady rodiče občas maj tu tendenci odchylovat si rodiče na škole, na chodbě, protože už tam, když už tam jsou, tak si rovnou sjednají schůzku osobní. A je to teda občas náročné je odmítnou. Obzvlášť jak chceme být otevřený, tak je to časově náročnější, bych řekla. Ale rodiče teda kromě těch osobních schůzek očekávají zároveň velkou komunikaci od rodičů eeee, od učitelů směrem k rodičům. Například docela vyžadují týdenní plány, který já třeba připravuju a mě to teda taky vyhovuje. Ale zároveň třeba když nejsou informovaní, tak se hned ozvou, že maj málo informací a vlastně denně na téhle škole většina učitelů řeší, teda aspoň prvostupňových, řeší odpovědi rodičům na různé otázky pomocí mailů a tak.

L: Tím pádem posíláš i třeba každý týden e-mail s informacemi, když říkáš, že rodiče chtějí být informovaní?

E: To přesně dělám. Výborně.

L: Minimálně jednou týdně?

E: Minimálně jednou týdně. Ale spíše častěji no, komunikuji směr k rodičům. Ale já to zas chápu. Oni maj na naší škole rodiče velký zájem o to, co jejich děti dělaj, co se budou učit, co vlastně... Chtějí mít tu jistotu, že se o ně dobře staráme. A tak zároveň občas mají tu tendenci se vyjadřovat ke stylu výuky nebo k různým akcím, vhodnosti, nevhodnosti a nějak to hodnotit. Tak to je občas náročné, protože učitel tady musí být hodně přesvědčený o tom, co dělá, aby si ten svůj názor obhájil. A ty svoje postupy, no.

ČÁST 2

L: Tak Emílie, ty jsi mluvila o tom, že pořádáš: třídní schůzky, tripartity, kdy máte na výběr, ale děláš oboje, potom děláš nějakou věc na židovýchovu s Kamilkou, nějakou prezentaci pokroků.

E: Přesně tak.

L: Máte den otevřeného vyučování, chanukový bazar, pak projektové dílny a pak nějaký věci, kdy vám tam choděj rodiče. No a potom jsme mluvily o tom, jak s nima komunikuješ. A teď bych se chtěla zeptat, jak funguje vlastně ta organizace těch jednotlivých akcí... Ve smyslu... Třídní schůzky a tripartity si říkala, že máte na výběr.

E: Máme na výběr, ale já volím oboje, protože oboje má za mě přínos. Říkala jsem ti i přínosy?

L: To jsi mi říkala a jak třeba funguje organizace těch chanukových trhů?

E: Toho chanukovýho bazaru. Tak tam to má na starosti naše zástupkyně, která aktivně vždycky shání dobrovolníky, kdo se chce zúčastnit chanukového bazaru a je to z řad studentů a oni se vlastně ti studenti musí přihlásit dopředu. Co chtějí prodávat, kolik za to budou chtít a půlka z toho výtěžku jde jim a půlka jde vždycky na nějakou dobročinnou věc. Ale organizují si to vlastně ti studenti, ty stánky si organizují sami. Učitel je tam spíš jako dozor.

L: Tak jo a teď bychom se mohly vrhnout na to, jak u vás obecně fungují organizace těch akcí, proč se toho účastníte, protože u vás je ta spolupráce součástí vize školy a tak je to vlastně, že všechno to děláte tak, jakože to jsou vaše projekty nebo je to jako, třeba ten chanukový bazar je projekt vedení...

E: Většinou si bere každou akci někdo na starost, který ji zaštiťuje a pak rozdává třeba učitelům úkoly nebo i na studenty se hází úkoly. Třeba projektová věc je... Projektový dny nebo dílny, tak to je zažitá tradice, která se dělá každé rok a prostě každé učitel se musí nějakým způsobem zapojit.

L: A vy máte vlastně hodně akcí, jako jsou tadyty projektový dílny, pak hodně akcí jsou svátky...

E: Spojený se svátky, no. K velkým svátkům je vždycky nějaká větší akce.

L: Tím pádem tam jsou vlastně asi prostě zafixovaný nějak ty postupy, jak se to dělá, pravděpodobně to organizují pořád stejný lidé nebo si předávají ty informace. A je něco, co děláš jako ty sama za sebe navíc? Třeba ta židovská výchova teda ta prezentace těch pokroků nebo to jsou všechno jako akce, který u vás tak plují...

E: Myslíš akce pro rodiče nějaký.

L: Hm.

E: Tak to jsou fakt všechno zažitý akce, které jsou, kterých je hodně hlavně díky těm židovským svátkům. A každý ten židovský svátek je něčím specifický a k tomu je ta akce vždycky nějak navázaná.

L: Hm, takže vlastně...

E: A jak jsi říkala, vede to vždycky jeden člověk nebo skupina lidí a ty rozhazují úkoly. Ale je to zajeté.

L: Tím pádem spolupráce učitelů u vás během těch akcí funguje asi dobře? Nebo jsou tam nějaké zádrhly?

E: Ne, já si myslím, že to funguje docela dobře. Že jak už je to právě zajeté, tak už všichni tak nějak ví, co mají dělat nebo co se od nich očekává, že budou dělat.

L: A zeptala bych se, proč to děláš, ale vzhledem k tomu, že to jsou jakoby akce, který jsou zajetý, tak prostě protože jsou zajetý. Ale jaký v tom vidíš benefity?

E: Tak benefity v tom vidím hlavně v tom, že ty rodiče mají pak větší kontakt se školou, mají mnohem víc možností se do ní podívat, mají možnost navázat i osobní kontakty s těmi vyučujícími těch žáků. Zároveň jako je to taková vizitka školy pro rodiče. A myslím si, že hlavní důvod, proč se ty akce dělají, je, aby ta škola zprostředkovala ty oslavy těch židovských svátků i té rodině a nejenom těm žákům, ale i té rodině. Aby měli možnost, když to třeba běžně neslaví doma, tak aby to měli možnost slavit ve škole.

L: A třeba teď jsi mluvila hodně jakoby o rodičích a jako o možná nějakém soužití rodičů s dětma a třeba ještě nějaký benefity pro učitele nebo ve vztahu učitel – rodič, učitel – žák?

E: Tak benefit pro učitele je to, že pokud ty svátky nezná, tak se o nich něco dozví. Zároveň podle mě to tvoří i takový příjemnější prostředí, co se týče učitel – rodič a většinou tím, že ti učitelé pomáhají těm žákům, tak zároveň ti žáci asi pak cítí asi větší oporu v tom od toho učitele. Oni jsou taky rádi, že to můžou předvést třeba i svým učitelům. Taky často si na těch bazarech třeba kupují ty učitelé od nich výrobky, že jo. Protože když si nikdo nic nekoupí, tak jim je to líto. Taková ta podpora a tak.

L: Takže prostě nějaký soužití, stmelení kolektivu a...

E: No, ale i meziročníkově, že tam opravdu pak se prolínají ty ročníky a prochází se celá škola a tak nějak třeba někteří studenti zjistí, že jsi učitel.

L: Tak Emílie a je teda ještě něco, co organizuješ navíc?

E: Jo, ty už ses mě ptala no, ale... A teď jsem si náhodou vzpomněla, že já teda ze své iniciativy, kromě toho, co mám od vedení, dělám na konci roku piknik pro rodiče, aby se mohli setkat, abychom společně oslavili konec školního roku, ale pomáhají mi to vždycky organizovat rodiče, že se podílejí na přípravě třeba jídla, výběru místa a tak. A já jsem spíš takovej zaštiťující koordinátor.

L: Tak děkuju za rozhovor.

E: Rádo se.

Příloha 4

Rozhovor - Hedvika

L: Tak Hedviko, jaké akce pořádáš nad rámec svých klasických povinností?

H: Tak nejprve bych asi uvedla, že v rámci povinností toho máme spoustu ve škole a nad rámec to jsou jenom nějaké malé jednotlivé akcičky v rámci třídy. Ale v rámci školy máme právě každý měsíc rodičovskou kavárnu, potom máme nějaké besedy pro rodiče. I v rámci těch rodičovských kaváren nemáme jenom setkání ve třídě, kde ti rodiče s námi zjišťují, co se děje a kde jsou informováni, ale taky se je snažíme nějakým způsobem vzdělávat. To neorganizují já ani třídní učitelé, ale primárně to organizuje celé vedení. Takže vybírají témata, o které se vlastně chtějí nějak s rodiči dělit nebo o čem je chtějí informovat. Třeba když najedeme na nějakou novou výukovou metodu nebo třeba je seznámit s nějakým projektem, do kterého jsme zapojeni. Takže to jsou ty besedy v rámci rodičovských kaváren. Potom ty rodičovské kavárny, které už jsem zmínila, že se teda setkáváme s rodiči každý měsíc a informujeme je o tom, jak to probíhá ve třídě. Potom, třeba teďka mě napadá, že budeme organizovat setkání s Hejného metodou pro naše rodiče a budeme se na tom podílet i tak, že s dětmi budeme rodičům předvádět, jak se ty úlohy řeší a tak. Takže to je další věc, kterou je potřeba nějakým způsobem připravit. Podílíme se na tom taky nejenom vedení a nejenom ten člověk, který přijde přednášet. Pak máme klasické tripartity, kdy nemáme možnost si vybrat, jestli je chceme nebo ne. Máme je, máme přímo i termín v harmonogramu školního roku, kdy jsou. Dále mě napadá, ono je to vlastně všechno v rámci, hodně těch věcí, akcí, je v rámci těch rodičovských kaváren. Že třeba i vánoční nějaké trhy nebo vánoční dílny, to si připravuje každá třída sama, ale je to taky v rámci té rodičovské kavárny prosincové. Pak máme nějaké výjezdy.

L: Tak chceš se teďka možná rozprávět podrobně o jednotlivých těch akcích?

H: Možná jo. A ještě jsem chtěla říct, jak jakoby všechny ty akce nějakým způsobem jsou provázány jakoby skrz všemi lidmi v té škole. Protože jsme malá škola, soukromá škola a je nás tam zatím jenom tolik, abychom zvládli sedm tříd. A máme každý týden porady. Takže v rámci těch porad je jako hodně ty akce plánujeme, jak to budeme pořádát, co to bude, co se bude dít, a pak je můžeme v rámci těch porad i reflektovat. Takže to je taky vlastně fajn, že jsme pořád v tom kontaktu, že to nemusí dělat jen ten jeden člověk, ale může takhle rozprostřít tu práci na více lidí. A no asi ještě možná nějakou nad rámec, tam mě napadá minulý rok jsme dělali s mojí kolegyní, jo ještě teda že učíme v tandemu, s mojí kolegyní jsme dělali výstavu pro rodiče děl, které děti vytvořily. Byla taková hodně interaktivní, měli tam i rodiče úkoly a to jsme tvořili s dětmi v průběhu celého roku ty díla. A potom jsme v průběhu asi dvou výtvarných výchov s nimi vytvářeli ty úkoly, co chtějí oni se dozvědět od rodičů nebo jak oni nad tím přemýšlejí. A to mělo docela úspěch. Přišlo i hodně rodičů a ještě to bylo

vlastně nad rámec, byl to další termín, kdy museli jít do školy mezi rodičovskými kavárnami, což jsme byli rádi, že přišli, protože už tak je toho vlastně hodně i na ty rodiče, aby tam každý měsíc chodili do té školy. A ještě vlastně si takhle našli čas na tu naši akci navíc. Takže si myslím, že to mělo přínos pro nás, pro děti i pro ty rodiče. A možná to zopakujeme. Hm, teďka, no....

L: Nějakou jednotlivou akci si vybrat.

H: Jo, tak asi nějaká jakoby nejvíce zatěžující. Ono to jako záleží, která je – jak na koho. Že buď to může být hodně zatěžující pro toho učitele, protože chystá hodně věcí nebo na děti. Protože se snažíme i hodně plánovat s parlamentem. Máme ve škole parlament žákovský a i oni si vlastně dělají svoje akce, takže je to potom jakoby hodně zatěžující na ty děti. Ale jako taky na to člověk pošle takový ty zástupce.

L: A ještě možná tam zkus jako vždycky potom, až budeš povídat o těch jednotlivých akcích, tak procpat ten pohled nebo to jak to vnímají ti rodiče. Jako klidně to popisovat ze všech stran, ale jako vždycky je to přibrat. Jako prostě aby tam byly všechny tři strany.

H: Jo.

L: Jenom nějaký zpětný vazby, reflexe, jejich pointy, postřehy a tak.

H: Tak třeba rodičovské kavárny?

L: Klidně. Ale jako povídej přesně, jak jsi měla v plánu a jenom tam vždycky zkus přisadit důraz na ty rodiče. Nebo nezapomenout na ten jejich pohled.

H: Jo, no. Takže třeba jelikož máme rodičovské kavárny každý měsíc, což je vlastně deset rodičovských kaváren, tak největší účast je na té první, potom vánoční a potom hodně táhnou rodiče ty různé přednášky, protože se chtějí sami dozvědět o těch věcech.

L: Jenom se doptám, účast na všech rodičovských kavárnách je jako dobrovolná?

H: Jo, dobrovolná.

L: Funguje to jako třídní schůzky zároveň.

H: Funguje to jako třídní schůzky a rodičovská kavárna se to vlastně jmenuje proto, že dostanou občerstvení, které vlastně děláme s dětmi. Vždycky před tou rodičovskou kavárnou, ve druhém výukovém bloku. Případně v prvním, ale většinou až ve druhém. A jsou to většinou nějaké malé mňamky, které děti vytvoří. Takže...

Potom ty rodičovské kavárny, kde jsou ty přednášky, tak ty se nekonají ve škole většinou. Většinou se konají v nějaké restauraci, kde si vlastně to jídlo neděláme my, ale zařizují si ho tam ti rodiče sami. Což je vlastně méně zatěžující pro toho učitele. Musí tomu vynaložit mnohem méně úsilí té přípravy i s těmi dětmi a tak. Takže ty hodnotím pozitivněji i já. A no, takže to si myslím, že je fajn. No, takže tím bych asi uzavřela ty rodičovské kavárny. Jestli mě ještě něco k nim napadne...

L: Možná nějakou zpětnou vazbu od těch rodičů? Jestli jste dostali jako třeba na konkrétní kavárny, třeba jako konkrétně na ty vánoční trhy nebo na to výborný jídlo, co tam připravujete s dětma.

H: Jako většinou si rodiče to jídlo dají, protože jim to dítě přesně řekne, co si má dát, co dělalo. Samozřejmě doma, protože se neúčastní těch rodičovských kaváren. Kromě teda té vánoční, kde mají v každé třídě nějaké stanoviště a tam vyrábějí něco společně s dětmi. A vždycky vlastně na té kavárně mají možnost rodiče sdílet i věci, které si myslí, že se nám třeba nedaří. Které by bylo potřeba změnit nebo na které mají trošku jiný pohled. Tak to se vždycky snažíme nějakým způsobem vyřešit případně do další rodičovské kavárny. Se nad tím všichni společně zamyslíme a nějakým způsobem...

L: A máš třeba nějaký konkrétní situace, který by si zvládla popsat. Jako jak vám dávali tu zpětnou vazbu, jako co konkrétně vám doporučovali zlepšit nebo jestli tam naopak něco ocenili na vaší práci? Jako třeba jenom nějaký konkrétní příklad, jestli tě napadne.

H: Přijde mi, že hodně oceňují, jakoby zrovna na těch rodičovských kavárnách oceňují, když je to stručné a rychlé. Že jsou rádi, když jako to zvládneme dostatečně výstižně a, ale jinak si myslím, že oceňují tu komunikaci jako tu individuální spíše. Jakože jsou rádi, že s nima řešíme ty jejich problémy. Nejen problémy, ale jako i ty jejich děti.

L: Takže si myslíš, že jsou rádi, když jim povíš o tom jejich dítěti, jak se mu daří, nedaří a prostě popíšeš vlastně, ve stručnosti je ujistíš, že je to tak, jak to vidí oni doma. Ujistíte se navzájem, že pracujete prostě společně na tom, co mu nejde a tak.

H: Jo.

L: Takže tadyto je věc, kterou hodně oceňují.

H: Jo. To cos teďka popsala moc hezky.

L: A je třeba něco, co vám doporučili? S čím nebyli spokojeni nebo spíš jenom nějaký drobný návrh, jak něco vylepšit. Že to třeba nebylo jako nic katastrofálního, teda předpokládám, se u vás neděje. Tak spíš jako jestli je tam někdy nějaký malý doporučení pro to, co zlepšit nebo spíš jenom se doptávají přímo na to svoje dítě.

H: To je dobrá otázka. Teď nad tím přemýšlím a jako moc mě nic nenapadá, že by chtěli zlepšovat. Ale je pravda, že tam učím teda jenom první rok, takže se to možná stalo. Že v některých třídách jsou třeba rodiče, co...

L: Jo. Ale protože jsi vlastně říkala, že oni mají možnost na těch rodičovských kavárnách říct, s čím jsou nespokojení a vyjádřit vlastně nějaký návrh na to, co by chtěli změnit. Takže u vás se to vlastně neděje. Prostě s vaší prací jsou jako převážně spokojeni a spíše tam chodí, aby se doptali na ty svoje děti.

H: Ano. Moc děkuji za interpretaci.

L: Tak jakou tam máme akci dál?

H: Tak další akce jsou....

L: Spíš mě napadá, vlastně ještě v rámci těch rodičovských kaváren jsou ty vánoční trhy, jak moc je to jako specifický oproti zbytku těch obyčejných kaváren, který jsou.

H: Jo, to už jsem říkala předtím. Mám tady sice trhy v poznámkách, ale myslela jsem jakoby dílničky. Právě tam každá třída s učiteli si vymyslí, co se bude dít. V rámci i hlasování, co se bude vyrábět v té třídě. A potom vlastně ty děti už tam teda to neobsluhují ty děti většinou tu konkrétní místnost, kde se něco vyrábí, ale učitelé. A obcházejí si sami vlastně ta místa těch jiných tříd, aby si něco vyrobily. Takže to je takové... Vlastně je to jiné tím, že tam jsou i ty děti, které zaprvé se na tom podílejí, ale spíš je i, nejenom že prostě chystají to jídlo a podílejí se na tom vymýšlení, co se bude dít, ale taky můžou na té akci být. Protože ne na všech těch akcích, které jsou pro ty rodiče, ty děti jsou. Jako v rámci těch rodičovských kaváren.

Potom tady mám tripartity, které už jsem zmínila předtím, že nejsou dobrovolné, ale jsou povinné, aby je ten učitel měl nebo dělal v té třídě. Vždycky vlastně týden na to máme, abychom všechny rodiče s dětmi viděli, abychom se dohodli na nějakém dalším postupu, stanovili si cíle z těch tripartit, a jak se bude dítě snažit vlastně na tom svém cíli pracovat, v rámci toho roku. Potom na těch dalších tripartitách to zhodnotíme, jestli se nám to podařilo nebo ne a zase si stanovíme další cíl, ale to tě vlastně nezajímá.

L: Ale jo, zajímá. Protože ty ten cíl stanovuješ s rodičem a s dítětem, tím pádem vy se s tím rodičem společně dohodnete na tom, jak budete postupovat. A je vlastně důležitý, že jste oba dva za jedno. Respektive nebo stává se ti někdy, že třeba nejste za jedno nebo že někdo má jako hodně jinou představu? Nebo spíš je to pozitivní a většinou se dohodnete.

H: U nás se to nestává moc. Konkrétně v naší třídě se to nestává, samozřejmě jako v jiných třídách se to může stát, že někdo s něčím nesouhlasí, ale u nás zatím jsme s rodiči většinou za jedno. A většinou z toho i to dítě jakoby z té zpětné vazby, kterou mi mu dáváme v rámci celého roku, tak taky nějakým způsobem zvládne vyhodnotit svoje slabé a silné stránky a...

L: Tady mě možná napadá třeba konkrétně, jestli se vám třeba stane, že máte nějaké výchovné problémy s dětmi? Nebo ani nemáte. Že kdyby se to pak řešilo na těch tripartitách, tak vlastně jak moc velký posun je vidět, když jako na to dítě v jednu chvíli zatlačíte vy i rodič.

H: No, jako s mnoha dětmi nemáme, ale jako když se stane a otevřeme vlastně nějaký problém před tím rodičem – teď mě napadá jenom, já nevím, nesoustředí se dostatečně na pravidla, jo třeba vykřikuje v hodině nebo něco takového. Tak potom, po těch tripartitách je...

L: Týden klid?

H: Jako i dýl docela, že na tom začnou pracovat doma, třeba se ptají, jak se ti dařilo, že nám třeba i ti rodiče to reflektují, že to s nima vlastně probírají stále a jako snaží se vlastně na to nějakým způsobem dohlížet nebo spíš jako nad tím na tom taky pracovat s těma dětma. Že to jako není, že bychom řekli nějak jako nějakou výtku a nic by se nestalo, ale spíš na tom fakt usilovně pracujou. Jako téměř celá rodina.

L: Takže jako jestli to můžu shrnout, tak vlastně ti tripartity dávají smysl v tom, že s rodiči a respektive s rodičem nebo s rodiči a s dítětem najdete jako nějaké společné řešení a vlastně potom, po těch tripartitách, doopravdy cítíš, že to má ten efekt.

H: Ano.

L: Tak to je super.

H: Děkuji. Jsem ráda, žes to z toho vyčetla. No a to já myslím, že to jsou asi, teď nevím, jaké další akce ještě.

L: Možná než se vrhneš na ty dobrovolný, napadá mě, jestli bys byla schopná třeba zkusit najít nějaká úskalí, respektive jestli se ti to někdy stalo jako na těch, jak na těch rodičovských kavárnách, tak na těch tripartitách. Klidně můžeš říct jako úskalí, co v tom vidíš obecně. A potom třeba zkusit popsat, jestli se ti jako někdy stala nějaká konkrétní situace, tak ji popsat.

H: Tak třeba na těch rodičovských kavárnách... Já jsem vlastně začala pracovat, na škole kde pracuji, vlastně minulý rok. Takže první rok mi to přišlo, první pololetí, toho prvního roku, co jsem tam

pracovala, mi to přišlo velmi náročné v tom, že to jsou vlastně noví lidé, nová práce a ještě spoustu nových otázek. Takže si myslím, že to může způsobovat opravdu velký tlak na toho učitele. Že, pokud teda není nějakým způsobem hodně otevřený a extrovertní, což já nejsem, tak to může způsobit, že je z toho opravdu hodně nervózní a vlastně může působit, že vůbec neví, kde pracuje, a že na ty otázky nemá odpovědi. Ale není tomu tak. A tak to si myslím, že jako je velké takové úskalí tady tědlech akcí. Vlastně kde je vystaven tomu přímému kontaktu s rodiči, kde je, kde se očekává velká míra interakce mezi rodičem a tím učitelem. A potom, jo u těch tripartit, vlastně najednou je tam člověk sám, jako ten učitel, proti jako vlastně hodně lidem. A když je taky zase nový, je přesvědčen o tom, že dělá ty věci tak, jak má, ale pořád je trochu nejistý v tom, že nezná ty rodiče a neví, jak jakoby na něj budou reagovat. Jak je tam prostě taková nějaká míra té přesily, té jedné strany, i když vlastně by tam vůbec neměla jakoby být vnímána, ale vnímala jsem jí tam, tak mi to taky přijde takové vlastně náročné pro toho učitele nějak jakoby tu situaci ustát. Ale v průběhu času, vlastně teďka už, to byly ty první tripartity, a ty druhé tripartity to už bylo úplně za mě v pořádku. Vůbec jsem jako celkově v tom druhém pololetí, už jsem vlastně poznala ty rodiče, nabyla jsem nějaké větší jistoty v tom, co dělám a jak to dělám a už mi to jakoby nedělalo problém. Ani ty rodičovské kavárny ani jako nějaké jiné setkávání s těmi rodiči, rodiči a dětmi. Takže si myslím, že to má spíš pozitivní přínos i pro rodiče i pro dítě i pro mě. Už když jakoby člověk ví co a jak. A když je si nějakým způsobem jistější v té svojí roli.

L: Takže vlastně postupem času nabýváš jistoty.

H: Ano.

L: A ještě takový technický doraz k těm tripartitám... Ty jsi říkala, že jsi v tandemu a tím pádem jak probíhají vaše tripartity? Myšleno, jestli si to rozdělujete napůl nebo někdy jste tam obě, někdy si každá vezmete nějakou část tripartit...

H: Máme systém, vlastně od těch druhých tripartit, vlastně od toho druhého pololetí, máme systém takový, že si rodiče zapisují, ke komu chtějí. Že máme různé termíny, já i moje kolegyně a rodiče si buďto vyberou mě nebo kolegyni nebo máme i termíny společné. Že jestli potřebují něco probírat s oběma, tak se můžou zapsat na ten termín, kde jsme obě. Snažíme se, případně když potřebují řešit něco s námi oběma, tak případně ještě vypsát další termín, aby byli spokojení rodiče i my abychom to zvládli všechno probrat. Případně když potřebujeme promluvit obě s těmi rodiči nebo cítíme, že bychom se potřebovali navzájem podpořit, tak...

L: ... si ta druhá může najít čas v termínu tripartity té první.

H: Přesně. Takže to záleží i na tom, jak to cítíme a jak to cítí rodiče.

L: Super. Takže tadyto byly vlastně akce, které jsou, byť nad rámec jakoby normálních akcí nebo jako v normálních školách, ale u vás teda tadyto akce jsou jako takovým standardem vyžadovaným vedením a jsou teda, ty jsi ještě mluvila o akcích, které jste si udělali ještě nad rámec, jako doopravdy nad rámec svých povinností.

H: Jo. Tak to byla třeba ta výstava, jak jsem o ní mluvila už na začátku. A už jsem jí docela popisovala, tak nevím, jestli ji mám popsat znova.

L: Nemusíš popisovat znova, spíš jenom jestli bys... Já jsem teda upřímně zapoměla, co jsi o tom všechno povídala, tak jestli bys to možná chtěla jenom nějak doplnit nebo přesně jako mluvit o té zpětné vazbě rodičů. Jako kromě toho, že přišli, což je vlastně samo o sobě už je zpětná vazba, tak jestli si třeba vybavíš tu akci, jak probíhala a něco co se tam dělo, stalo nebo co rodiče říkali.

H: Jo, vlastně bylo to ještě před školou v přírodě, bylo to ke konci roku, potom jsme jeli na školu v přírodě. Takže jsme ještě chtěli s rodiči se sejít vlastně o trošku dřív, než děti přišly z nějakého družinového výletu. Takže jsme to trošičku pojali informativně, ale ne tak, že bychom jim půl hodiny říkali věci z dění ve třídě jako na rodičovské kavárně, mimo jiné. Ale asi tak během pěti minut jsme si jenom řekli, co potřebujeme za dokumenty a tak. Potom se k nám přidaly děti. Vlastně my jsme představili tu výstavu, co to je a bylo to na jednotné téma. Bylo to na téma superhrdinové a emoce, kde jsme se vlastně věnovali ve výtvarce tomu, kdo je vlastně nějaký superhrdina, jestli to můžou být i rodiče třeba pro ty děti, jestli to můžou být vitamíny, ovoce a takové věci. A emoce, že to byla kolegyně právě inspirovaná z nějakého výjezdu, kde byla v rámci erasmu a na jedné ze škol, kde byla, tak měli takovou knihu emocí a strašně moc ji chtěla udělat s dětma, tak ji ráve s dětma dělala. A to mělo asi největší ohlas od rodičů, protože tam vlastně děti popisovaly tu emoci a jak si s ní, potom jsme tam měli, jsem třeba našťvaný, když mi ujede autobus a potom tam měli, co můžu dělat proto, abych našťvaný nebyl. Že třeba dám si bombón. Takové věci tam děti říkaly. A právě u rodičů tohle asi vzbudilo největší pozitivní ohlas. Že jsme se vlastně těm emocím věnovali, protože oni ti jako na začátku i té školní docházky mají spousty emocí a potřebují se s nimi často jako nějakým způsobem vypořádat. Takže byli vlastně rádi, že jsme tohle otevřeli s nimi a že s nimi pracujeme. No a vlastně celá ta akce trvala asi tak hodinu, než si to všechno vyplnili ti rodiče, než prošli vlastně ta stanoviště, která tam byla připravena pro ně, než si to prohlédli, než si to vyfotili a všechno to vlastně plnili s těmi dětmi. Takže ty děti už je tam provázely, potom jim říkaly, co vytvořily, no a vlastně potom probíhala nějaká zpětná vazba těch rodičů k těm dětem. A pak jsme to ještě reflektovali s dětmi další den, jestli jakoby jsou s tou akcí spokojeni, jestli by něco udělaly příště jinak a vlastně jenom až na nějaké malé výtky, třeba že měly přijít dřív, aby tady byli s rodičema už od začátku, tak si myslím, že to hodnotily velmi pozitivně a říkaly, že by to chtěly ještě jako taky udělat. S námi, znova.

A no potom nějakou další akci nad rámec. Potom hodně záleží na tom, co vymyslí parlament. Minulý rok jsme měli, že jsme se zapojovali jako třída na jarmark, který byl někdy v říjnu minulý rok. A to

bylo, že žáci chtěli z parlamentu nějakou věc... Jo fotbálek stolní na chodbu. A potřebovali na to peníze a napadlo je, že můžeme udělat jarmark. Takže celá vlastně škola zase byla zapojená do toho, že jsme vytvářeli věci na ten jarmark, a potom jsme, to bylo...

L: Takže na jarmarku jste prodávali vaše výrobky a ten jarmark nebyl původně v ročním plánu...

H: Ne.

L: ...ale byla to akce, která se naplánovala spontánně během roku.

H: Jo.

L: A výrobky teda potom přišli kupovat rodiče nebo kupovali i děti navzájem?

H: Mohly děti, ale vlastně bylo to tak, že ti rodiče. Bylo to od pěti nebo od čtyř, aby vlastně rodiče mohli po práci přijít. A vlastně strávit tam nějaký čas s těmi dětmi, aby podpořili, aby jim přispěli na tu věc, kterou chtějí a podíleli se na tom nějakým způsobem. Nějakým jiným způsobem, než že prostě dají peníze na to, aby se to koupilo, ale prostě aby podpořili ty děti, jak se vlastně snažily vytvořit něco, co někomu udělá třeba radost a ještě si tím vydělají nějaký peníze.

L: Takže takhle všechno?

H: No asi jo. Už mě k tomu nic moc nenapadá.

L: No, tak...

H: Co neděláme, jo počkat, pardon.

L: Jo, ne klidně říkej, co neděláte.

H: Co neděláme, tak to vlastně vůbec nevím, co neděláme. Přijde mi, že děláme hrozně moc věcí a jakoby hodně moc věcí už máme naplánovaných dopředu. Že tam už není prostor proto si něco odmítnout. Jakoby co jako nechce člověk dělat. Tam úplně nevím, jestli mám co říct. Spíš ne.

L: Tak možná jenom se na závěr tak jako doptám... Ty ty akce máš teda jako v rámci úvazku, ale proč teda sis jako vybrala tuhle školu nebo proč jako... Možná ty sis ji třeba, když sis ji vybírala, tak si nevěděla, ale teďka jako vím, že jsi na tý škole spokojená, tak jestli jako proč ti ty akce dávaj smysl. Jestli bys byla schopná to popsat.

H: Jo. Půjde mi, že vlastně na hodně těch akcích se podílejí ty děti. Takže ví, že třeba půjdou rodiče do školy a vlastně můžou těm rodičům ukázat, na čem pracují, třeba v rámci těch tripartit nebo i v rámci těch rodičovských kaváren můžou říct rodičům: „Jo, ty jdeš teďka do školy, tak se podívej na moje portfolio, třeba z angličtiny. Teď jsem tam udělal velký pokrok. Nebo...”

L: Takže tam cítíš tu motivaci těch dětí, takovou tu vnitřní.

H: Mhh, že jakoby ví, že ti rodiče tam chodí fakt často a nenosí si domů ty učebnice. To je asi taková věc, co nevím, jestli se dělá na školách. Asi jo, asi si děti nosí domů pracovní sešity a tak. A u nás...

L: Jak kdy asi a jak kde.

H: No, u nás ne. Jako vůbec a právě jakoby ty rodičovské kavárny jsou i prostor k tomu, že si můžou prolistovat ty věci, co dělaly a ty děti jim to ukazují na těch tripartitách.

L: Takže ti to dává smysl jako kvůli tí, teda díky... Jak to říct. Prostě ti dává smysl ta motivace dětí, která z toho plyne, a jsou ještě nějaký jiný věci třeba, který ti tady na těch všech setkáních půjdou smyslupný?

H: Půjde mi, že jakoby když vyjde na povrch nějaký problém, třeba... Jako samozřejmě rodiče můžou napsat e-mail kdykoliv, informovat o nějaké věci, které si třeba všimli a se kterou třeba nesouhlasí nebo se jim nelíbí, tak mi půjde, že je fajn si to říct takhle tváří v tvář, protože to vyzní vždycky jakoby úplně jinak a ty strany se mohou lépe pochopit, když... A teď mě jakoby nic moc jako nějak extra nenapadá...

L: No, prostě rychlejší interakce.

H: Jo, rychlejší interakce.

L: A nevidíš za tím věci, který tam prostě reálně nejsou.

H: A potom vlastně může se ta, ta komunikace přesunout do té roviny toho e-mailu. Že to vlastně je takové lepší hnedka ze začátku to vyřešit takhle a potom to vlastně už řešit jak víme, jak jsou ti lidé na tom na to nastavení. Jestli jakoby, jaký prostě mají k té situaci postoj. A ještě vlastně rodiče mi půjde, že můžou, jak můžou prostě jakoby říkat i různé věci, se kterými jako nesouhlasí nebo které naopak oceňují přímo na té škole naší, tak mi půjde, že si vlastně nějakým způsobem, když se takhle vídáme často, spolupodílejí na tom formování té školy. Protože my nejsme úplně dlouho funkční, takže jakákoliv ta zpětná vazba od toho rodiče nám i pomáhá vlastně na sobě více pracovat a zlepšovat se.

L: No a vlastně ještě možná mě tak napadá, jakože z toho pohledu třeba na ty tripartity cítím, jak se často setkáváte, sdělujete si všechny ty informace, takže jste i tak jako za jedno vůči těm dětem. Že prostě držíte společně ty hranice nastavené.

H: Hm... Snažíme se.

L: Nebo... Snažíte se, jasně. Není to stoprocentní, ale ten častější kontakt tomu taky pomáhá.

H: Já myslím, že jo. Že jako kdybychom se viděli jen dvakrát ročně, jenom na jedněch, na dvou třídních schůzkách, tak by tam mohla být větší jako nějaká propast. Mezi... V té komunikaci prostě.

L: Pokud tě k tomu, Hedviko, nic nenapadá, tak moc děkuju za rozhovor.

H: Já taky děkuju za poslech.

Příloha 5

Otázky k rozhovorům

1. Jaké akce pořádáš nad rámec svých povinností?
2. Jaké akce naopak nepořádáš?
3. Proč?